



## ΑΣΤΕΙΑΙ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Ἡ πλειστάσι τῶν δεισιδαιμονιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, πηγάζουσαι ἐκ τῶν λεγομένων μαγικῶν βιβλίων, τὰ ὅποια ἐγράφησαν κατὰ τὸν 3ον καὶ 4ον μ. Χ. αἰῶνα (**Σολωμονικαί, Ἱατροσόφια**) ὀφείλονται εἰς τὸν λεγόμενον κανόνα τῆς ἀναλογίας κατὰ τὸν εἰδικὸν λαογράφον κ. Ν. Γ. Πολίτην. Ὁ δεισιδαίμων τουτέστι ὑποθέτει σχέσιν μυστηριώδη καὶ συγγένειαν τῶν ὁμοίων πραγμάτων πρὸς ἄλληλα, συμφώνως δὲ πρὸς τὴν ἀνύπαρκτον ταύτην σχέσιν, κανονίζει τὰς πράξεις του ὅπως πορισθῆ ὠφέλειάν τινα. Ἐν τινι βιβλίῳ, τὸ ὅποιον κακῶς ἀποδίδεται εἰς τὸν διάσημον ἱατρὸν Γαληνόν, ἐπιγραφόμενον «*περὶ Εὐπορισίων*», εὐρίσκομεν πλείστας συνταγὰς, στηριζομένας εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην. Οὕτω λ. χ. πρὸς θεραπείαν τῆς μυρμηκιάσεως ἐπιθέτουσι *μύρμηκας* ἐν πανίῳ τυλιγμένους. Διὰ νὰ μὴ πέφτουν τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς ἐν ἱατροσόφιῳ παραγγέλλει: «*πολυτρίχιν βράσον μὲ τὸ κρασί καὶ πλύνον τὴν κεφαλὴν καλὰ*». Ἡ δεισιδαιμονία αὕτη προδήλως παρήχθη ἀφ' ὅτου ἐπεκράτησεν ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ νὰ λέγεται *πολυτρίχι* τὸ ἀδιάντον. Τὸ φυτὸν «*Ἐχιον*» οἱ ἀρχαῖοι ἐθεώρουν ὡς ἀντίδοτον κατὰ τῶν δηγμάτων τῆς ἐχίδνης, καὶ τοῦτο διότι τὰ φύλλα του ὁμοιάζουν μὲ κεφαλὴν ἐχίδνης! Ἐπίσης καὶ σήμερον ἡ λαϊκὴ ἀμάθεια πιστεύει, ὅτι ὠφελεῖ τελεσφόρως κατὰ τῶν δηγμάτων τοῦ ὄφεως, τὸ φυτὸν ἄρον τὸ στικτόν, ἧται τὸ κοινῶς καλούμενον *φειδόχορτον*, διότι τὸ στέλεχος του ὁμοιάζει μὲ σῶμα ὄφεως.

Συνηθέστατα δὲ ἡ ὁμοιότης παρατηρεῖται εἰς μόνον τὰ ὀνόματα, καὶ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον παράγονται δεισιδαιμονίαι ἐκ λογοπαίγνιων: Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι πιστεύεται ὅτι τὸ Σάββατον «δὲν πρέπει νὰ κόβῃ κανεὶς φόρεμα, διὰ νὰ μὴ τὸ βάλῃ σάβανον». Ὁ Σεπτέμβριος μῆν, ὁ κοινῶς καλούμενος *τρογητής*, νομίζεται ἐν Κερκύρα ἀκατάλληλος διὰ γάμους, διότι «*τρογγᾶ* καὶ θερίζει τὸ ἀνδρόγυνον». Ἐν Σύμῃ δὲν γίνονται γάμοι τὸ Σάββατον τῆς *τυρινῆς* διὰ νὰ μὴ *τυραννιοῦνται*. Καὶ πλείστα ἄλλαι δεισιδαιμονίαι, ὡς αὕτη, προήλθον ἐκ τοιαύτης κωμικῆς παρετυμολογίας τῶν ὀνομάτων. Κατὰ τὴν ἑορτὴν λ. χ. τοῦ Ἁγίου *Συμεῶνος* αἱ ἔγκυοι γυναῖ-

κες δὲν τολμοῦν νὰ ἐγγίσουν τίποτε ἐκ φόβου μὴ τὸ τέκνον των γεννηθῆ με σημάδι! Ἐν Κύπρῳ ζητοῦν τὴν θεραπείαν τῆς ὠταλγίας ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ἰσάκωβον, διότι οἱ Κύπριοι παραφθείραντες τὸ ὄνομά του τὸν λέγουσιν Ἄκουφον!! Ἐν Αἰτωλία δ' ἔχων ἀπροχορδῶνας μεταβαίνει εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ ὅταν ἀκούσῃ ἐπιφωνούμενον ὑπὸ τοῦ ἱερέως «Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας ἀχράντου» τρίβει αὐτὰς ἐπιλέγων *ξεραίτω, ξεραίτω*, πιστεύει δὲ ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ *ξεραθοῦν* αἱ ἀπροχορδῶνες!

Οὕτως ἐδημιουργήθη πηγὴ ἀνεξάντλητος δεισδαιμονιῶν, αἵτινες οὐδεμίᾳ ὑπάρχει ἐλπίς ὅτι θὰ ἐκλείψουν ὀλοσχερῶς ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.



### Οἱ κριτικοὶ τῆς μόδας

**Ὁ τενόρος.**— Μοῦ εἶπαν, κύριε, πῶς γράφατε μιὰ πολὺ ὠραία κριτικὴ γιὰ τὸ κοιτσέριό μου. Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ . . . .

**Ὁ κριτικός.**— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἀλλὰ μιλῆστε σᾶς παρακαλῶ δυνατώτερα, γιὰτ' εἶμαι λιγάκι κουφός . . . .